

Juan Mari Elortza

• EHKO IRAKASKUNTZA ARLOKO KOORDINATZAILEA •

■ ■ ■ Gaur, Villabonako Gurea zineman, goizeko 10:00etatik aurrera, Irakaskuntzarako Batzar Orokorra egingo du Euskal Herriarrok taldeak. ■ ■ ■ Era horretan, *Aurrera begira* izeneko txostenaren gainean azken hilabeteotan eginiko eztabaida prozesua biribildu nahi da ■ ■ ■ Bertan etorkizuneko euskal eskolaren oinarriak jartzeko ahalegina egiten dela dio EHko irakaskuntza arloko koordinatzaile Juan Mari Elortzak.

«Hurrengo urteetan jar ditzakegu eskola propioa izateko oinarriak»

■ Zerk bultzatu zintuzten *Aurrera begira* txostena egin eta horren gainean elkarrizketa bultzatzera?

Duela urtebete inguru erabaki genuen EHko oinarri sozialean eztabaida prozesu bat irekitzea irakaskuntza-ren alorrean. Ikusten genuen etapa politiko berri batean geundela; Euskal Herrian nahiko konstatazio orokorra zela fase autonomikoa agortuta zegoela, eta zerbait berria irekitzeko perspektibak zeudela... Eta pentsatu genuen nazio eraikuntza bada hurrengo urteetarako apustu politiko lehentasunezkoa, irakaskuntza-ren alorretik ere ekarpen garrantzitsuak egin daitezkeela.

■ Zein urrats egin dituzue eztabaida bideratzeko?

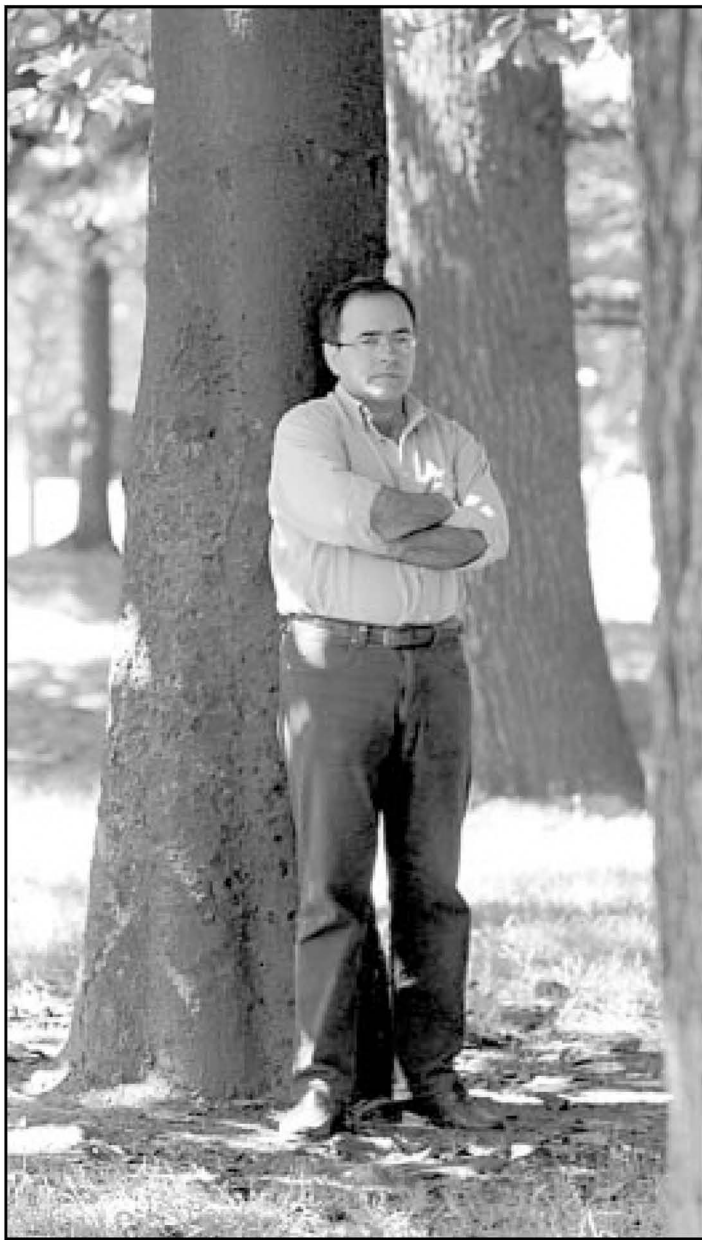
Alde batetik, aztertu genuen zein den mementu honetan irakaskuntza sistemen egoera Euskal Herrian. Gero, proposamen batzuk egin genituen gaurko egoera gainditzeko.

■ Zein dinamika erabili duzue eztabaida gizarte-ratzeko?

Aurrena, oinarritzko txostena egin genuen, eta txosten hori azken hiru hilabeteetan herri eta eskualde gehienetan zein alderdi politiko eta irakaskuntza alorreko erakundeetan aurkeztu dugu.

■ Irakaskuntza-ren egungo azterketa eginik, zein ondorio atera dituzue?

Txostenean lau pabost ondorio nagusi atera ditugu. Lehenengoa izango litzateke, fase autonomistaren ondoren, Euskal Herriak oraindik ez daukala hezkuntza sistema propiorik. Baina herri guztiek bezala, Euskal Herriak ere behar du bere sistema berezkoa. Bigarren ondorio nagusia da ez dugula hutsetik abiatu behar. Urteotan izan dira hainbat esperientzia positibo. Batez ere bi aipatzen ditugu: ikastolen

EDURNE KOCH

Irakaskuntza eta euskara

«Euskalduntze prozesuaren inguruan, gure ustez, balorazio baikorregiak egiten dira instituzioen zein hainbat hedabideren aldetik. Uste dugu euskalduntze prozesuaren hasieran baino ez gaudela»

mugimendua, egin dituen ekarpen guztiekin, eta sare publikoan eman diren aldaketak, euskalduntze mailan zein gestio mailan. Bi zutabe garrantzitsu dira.

■ Zein ondorio gehiago plazaratu dituzue?

Hirugarren ondorioa da euskalduntze prozesuaren inguruan, gure ustez, balorazio baikorregiak egiten direla

instituzioen zein hainbat hedabideren aldetik. Egia da aurrerapauso garrantzitsuak egin direla. Baina, hala ere, uste dugu euskalduntze prozesuaren hasieran baino ez gaudela. Azkenik, ondorio garrantzitsua izan da, gure ustez, azken urteotan irakaskuntza sisteman ezarritako erreformak arazo berri batzuk ekarri dituela. Uste dugu Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza ezarpenarekin-eta sortu diren aldaketak ez daukela behar bezala finkatuta.

■ Zenbat emendakin egin zaizkio txostenari?

Hogei emendakin partzial egin dira, eta gehienak onartu ditugu. Batzarrean, kolokan geratu diren sei-zazpi aztertuko dira, eta horien inguruan eztabaida polita izango dela uste dugu. Txostenaren bukaerari, berriz, osoko emendakina egin zaio. Proposamen alternatibo hori ere ondo aztertuko dugu batzarrean, eta horren ingurukoa izango da osoki batzarrearen bigarren zatia.

■ Zer nolakoa da osoko emendakina?

Ezer aldatzea baino gehiago, txostenaren bukaeran agertzen diren edukiak osatzea du helburu. Garbiago utzi nahi ditu eskola berria eraikitzeko abiapuntuak.

■ Txostenean plazaraturikoak gauzatzeko, akordio bat lortu behar dela diozue. Zer dago horren atzean?

Oso garbi daukagu ideia hori. Egun badago gutxieneko adostasun politiko bat gaurko mugak gainditzeko. Hori badago gizartean, eta badago irakaskuntza ere. Gainera, azken urteotan hainbat urrats egin dira hemengo eskola eraikitzen joateko. Izan ere, irakaskuntza, oro har, gizarte erakunde partaidetza oso handia da, eta eremu horretan, azkenaldian, orain arte egiten ez

zen urratsa egin da: elkarlana. Ados jartzen ari dira gizarte erakundeak hainbat gauzatan, hemengo eskola bat eraikitzeko. Urte hauetan lan baliotsua egin da ideiak komunean jartzeko. Eta horrek ahalbidetzen du urrats berri bat egitea.

■ Zein da zehazki akordioa lortzeko proposamena?

Gure proposamena da akordio bat egitea hemen eskola propio bat egin behar dela sinesten duten guztien artean. Eta uste dut gehien-goa garena, bai politika mailan, eta bai gizarte erakunde mailan. Akordioa ez litzateke egingo maila politikoan bakarrik, maila politiko eta sozialean egingo litzateke. Hau orain arte ez da egin. Nazionalismo moderatuak, batez ere EAJk eta EAK, nahiago izan dute orain arte PSOErrekin eta estatuko indarrekin irakaskuntza bat etortzea, eta ezker abertzalearekin ez dute kolaboraziorik nahi izan. Baina uste dugu garai horrek emaitu egin behar duela. Gaur egun gizarteak beste mota bateko eskola akordioa eskatzen du. Ez da egun batetik bestera lortuko, baina mementua ona da. Hurrengo urteetan jar ditzakegu hemen eskola propioa izateko oinarriak.

■ Akordioaz gain, Euskal Eskola Nazionalaren Kontseiluaren premia dagoela gogoratu duzue. Zein xederekin?

Akordio bat eginez gero, akordio hori kudeatzeko beharrezkoa litzateke erakunde nazional bat. Erakunde hori deitu dugu Euskal Eskola Nazionalaren Kontseilua. Izan ere, izaera nazionala duten erakundeak lortzea garrantzitsua da egun Euskal Herrian, era horretan gaur egungo zatiketa gainditzeko.

■ Kontseilu hori zer nolakoa izango litzateke?

Erakunde horretan parte hartu beharko lukete irakaskuntzako gizarte erakundeak eta alderdi politikoak. Ez da izango erakunde exekutibo bat; irakaskuntza-ren egoera aztertu eta proposamenak egitea izango du xede. Gero, erakunde horren hausnarketak instituzioetara eta gizartera joango dira... Kontua da gaur egun ez dagoela era horretako erakunderik eta oso zaila dela maila nazionalako hausnarketak egitea.

Arantxa Iraola
DONOSTIA